

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญ

การจัดการศึกษามีจุดมุ่งหมายสำคัญเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนที่มีคุณภาพตามที่ประเทศชาติและสังคมต้องการ ดังนั้น จุดมุ่งหมายของการศึกษาจึงมีหลายมิติ เพราะคุณลักษณะของผู้เรียนที่สังคมต้องการมีความหลากหลาย และคุณค่าของคุณลักษณะเหล่านี้อาจเปลี่ยนแปลงไปตามเวลา และบริบทของสังคม โดยทั่วไปคุณลักษณะของผู้เรียนที่สังคมต้องการ คือ ผู้เรียนที่มีความรู้ ความสามารถทางด้านสติปัญญา หรือด้านพุทธิวิสัย เพราะเชื่อว่าในยุคสังคมแห่งความรู้ บุคลากรที่มีความรู้ความสามารถดีจักเป็นกลไกในการพัฒนาสังคมและประเทศชาติให้มีความได้เปรียบจากการแข่งขันทางเศรษฐกิจ แต่จุดมุ่งหมายทางการศึกษาด้านมีเจตพิสัย หรือการที่ประชาชนมีลักษณะทางจิตที่ดี ก็เป็นเป้าหมายของการจัดการศึกษาที่สำคัญมากประการหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการจัดการศึกษาต้องพยายามทำให้คุณลักษณะเช่นนี้เกิดขึ้นในตัวผู้เรียนให้ได้ เพราะเจตพิสัยเป็นคุณลักษณะที่ถือว่าสำคัญที่สุดของการศึกษา เช่น การเป็นคนดี การมีศีลธรรมและการรับผิดชอบต่อสังคม เป็นต้น (สังวรณ์ ังดกระโทก.2554. หน้า 2-5)

โดยที่การจัดการเรียนการสอนตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ได้มุ่งเน้นให้ผู้เรียนสำคัญที่สุด ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถในการเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ ในการจัดการศึกษาจึงจำเป็นต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ ดังนั้นในการจัดการเรียนการสอนต้องมีรูปแบบที่หลากหลายเพื่อให้สนองความต้องการของผู้เรียนรายบุคคลได้ ผู้สอนต้องให้ความสำคัญกับผู้เรียนมากที่สุด โดยการศึกษาถึงวิธีการสอนและวิธีการเรียนของผู้เรียนในรูปแบบใหม่ๆ เพื่อนำมาใช้ในการแก้ปัญหาหรือพัฒนาผู้เรียน ทั้งนี้เน้นให้ผู้สอนสามารถนำกระบวนการวิจัยมาผสมผสานหรือบูรณาการใช้ในการพัฒนาการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนรู้จักสร้างองค์ความรู้ใหม่ โดยกำหนดไว้ในมาตรา 24(5) ให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้ การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียนการสอน และแหล่งวิทยาการประเภทต่างๆ และมาตรา 30 กำหนดให้สถานศึกษาพัฒนากระบวนการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ (สมบุรณ์ ตันยะ. 2547.หน้า 2)

ทั้งนี้ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ได้พัฒนาจากโรงเรียนมัธยมวิสามัญการเรือน จนมาเป็นมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต การพัฒนาความเข้มแข็งของมหาวิทยาลัยตั้งอยู่บนพื้นฐานความเข้มแข็งของความสามารถทางวิชาการที่มีมาอยู่เดิม และปรับปรุงพัฒนาให้สอดคล้องต่อการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา การสร้างนวัตกรรมใหม่ๆ การนำเทคโนโลยีที่เหมาะสมมาประยุกต์ใช้ตลอดจนการบริหารจัดการที่เป็นรูปแบบของสวนดุสิตจากภาวะผู้นำขององค์กร ได้หล่อหลอมและสร้างเป็นวัฒนธรรมของสวนดุสิต ที่มีความโดดเด่น และสามารถอยู่รอดได้ภายใต้สถานการณ์ของการแข่งขันและสิ่งแวดล้อมทางสังคมและเศรษฐกิจ มีหลักสูตรที่เปิดสอนในระดับปริญญาตรี แบ่งออกเป็น 7 คณะ ประกอบด้วย คณะครุศาสตร์ คณะพยาบาลศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โรงเรียนการเรือน และโรงเรียนการท่องเที่ยวและบริการ

ทั้งนี้ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิตได้เปิดสอนหลักสูตรปริญญาตรี โดยมีระยะเวลาการศึกษาตลอดหลักสูตร 4 ปี ซึ่งประกอบด้วยหลักสูตรนิติศาสตร์ สาขาวิชานิติศาสตร์ และหลักสูตรศิลปศาสตร์ สาขาวิชาภาษาไทย สาขาวิชาภาษาอังกฤษ สาขาวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจ สาขาวิชาจิตวิทยาอุตสาหกรรมและองค์กร สาขาวิชารัฐศาสตร์ สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ซึ่งประกอบด้วยหมวดวิชาศึกษาทั่วไปหมวดวิชาบังคับ หมวดวิชาบังคับเลือก และหมวดวิชาเลือกเสรี

โดยที่วิชาเอกเทศสัญญา 2 ถูกบรรจุเป็นวิชาบังคับอยู่ในหลักสูตรนิติศาสตร์ ในสังกัดของคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ซึ่งวิชาเอกเทศสัญญา 2 เป็นวิชาที่ศึกษาลักษณะของเอกเทศสัญญาเกี่ยวกับการจ้างแรงงาน จ้างทำของ รับขน ยืม ผูกทรัพย์ตัวแทน นายหน้า ประนีประนอมยอมความและการพนันขั้นต่อ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ 3 ลักษณะ 6 ลักษณะ 7 ลักษณะ 8 ลักษณะ 9 ลักษณะ 10 ลักษณะ 15 ลักษณะ 16 ลักษณะ 17 และลักษณะ 18 อันมีเนื้อหาที่ต้องสอนเป็นจำนวนมาก จึงอาจสอนได้แต่เนื้อหาสำคัญๆ และเน้นรูปแบบการเรียนการสอนด้วยการบรรยายอันอาจส่งผลทำให้นักศึกษาเบื่อหน่าย ไม่ตั้งใจเรียน และไม่อาจนำความรู้ไปใช้ในการประกอบอาชีพในอนาคตต่อไปได้จริง

อย่างไรก็ตาม วิชิต สุรัตน์เรืองชัยและคณะ(2548)ได้รายงานวิจัยเรื่องการศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนของคณาจารย์มหาวิทยาลัยบูรพา มีผลการวิจัยโดยเน้นความต้องการพัฒนาการเรียนการสอนของคณาจารย์มหาวิทยาลัยบูรพา คณาจารย์ต้องการได้รับการพัฒนาตนเองในด้านการจัดการเรียนการสอนมากที่สุด ในเรื่องต่อไปนี้เป็นคือรูปแบบและเทคนิคการสอนแบบเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยใช้วิธีการอบรมเชิงปฏิบัติการช่วงเวลา 3-5 วัน ณ สถานที่ภายในมหาวิทยาลัยบูรพา ส่วนนิสิตต้องการให้คณาจารย์เตรียมการสอนล่วงหน้าและเข้าสอนให้ตรงเวลา สอนให้สนุกสนาน ไม่น่าเบื่อหน่าย ใช้สื่อการสอนที่หลากหลาย น่าสนใจ วัดและประเมินผลเป็นระยะสม่ำเสมอเพื่อพัฒนานิสิต และปรับปรุงเนื้อหาวิชาที่สอนให้ทันสมัยอยู่เสมอ

ด้วยเหตุดังกล่าวนี้ คณะผู้วิจัยเป็นผู้รับผิดชอบการสอนวิชาเอกเทศสัญญา 2 แก่นักศึกษาปริญญาตรีชั้นปีที่ 2 หลักสูตรนิติศาสตร์ ในสังกัดของคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ จึงตระหนักถึงความจำเป็นที่ต้องมีการศึกษาพฤติกรรมและความคาดหวังในการเรียนของนักศึกษาของหลักสูตรนิติศาสตร์ต่อวิชาเอกเทศสัญญา 2 เพื่อหาแนวทางให้นักศึกษาได้รับความรู้ตรงตามกรอบการเรียนการสอนของหลักสูตรและเป็นประโยชน์แก่นักศึกษาในการนำไปใช้ในการประกอบอาชีพในอนาคตต่อไปเมื่อจบการศึกษา

วัตถุประสงค์ของโครงการวิจัย

สำหรับการวิจัยนี้ได้ทำการวิจัยในเรื่อง พฤติกรรมและความคาดหวังในการเรียนของนักศึกษาหลักสูตรนิติศาสตร์ต่อวิชาเอกเทศสัญญา 2 ประจำปีการศึกษา 1/2555 โดยมีวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมและความคาดหวังต่อรายวิชาของนักศึกษาในการเรียนวิชาเอกเทศสัญญา 2

2. เพื่อเปรียบเทียบความคาดหวังของนักศึกษาหลักสูตรนิติศาสตร์ต่อวิชาเอกเทศสัญญา 2 ประจำปีการศึกษา 1/2555 จำแนกตามระดับคะแนนเฉลี่ย และจำแนกตามความถี่ในการเข้าห้องเรียน

3. เพื่อนำข้อมูลไปปรับปรุงการเรียนการสอนวิชาเอกเทศสัญญา 2 ให้สำเร็จลุล่วงต่อไป

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการศึกษาค้นคว้าเรื่อง พฤติกรรมและความคาดหวังในการเรียนของนักศึกษาหลักสูตรนิติศาสตร์ต่อวิชาเอกเทศสัญญา 2 ประจำปีการศึกษา 1/2555 มีกรอบแนวคิดในการศึกษาค้นคว้าดังนี้

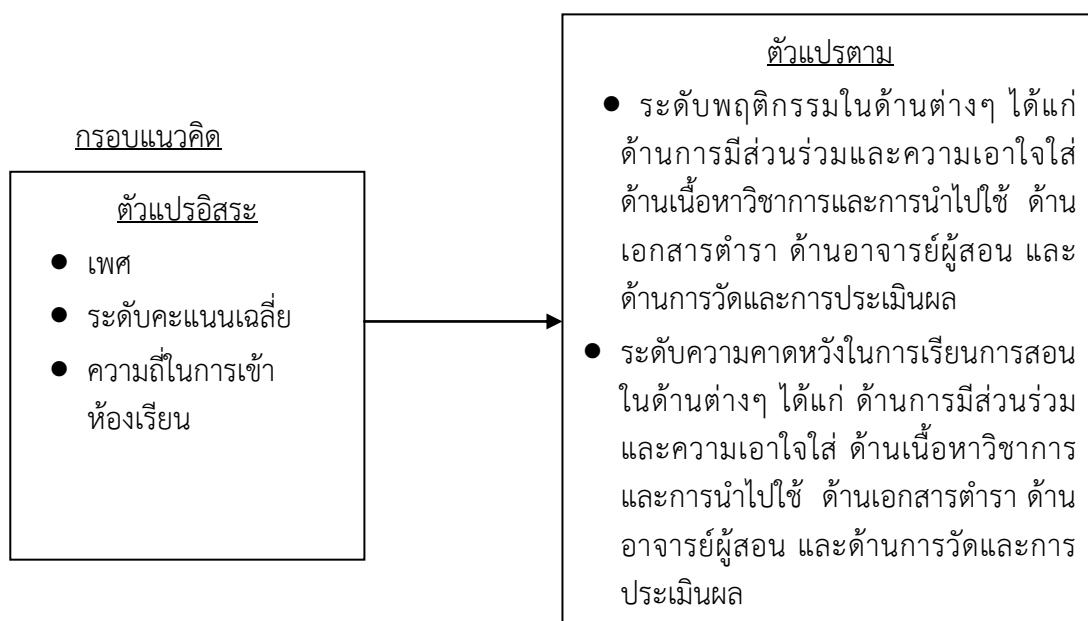
ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรอิสระ (Independent Variable) หมายถึง ปัจจัยหลักที่ต้องการศึกษาในที่นี้ ประกอบด้วย

1. เพศ
2. ระดับคะแนนเฉลี่ย
3. ความถี่ในการเข้าห้องเรียน

ตัวแปรตาม หมายถึง พฤติกรรมและความคาดหวังในการเรียนของนักศึกษาหลักสูตรนิติศาสตร์ต่อวิชาเอกเทศสัญญา 2 ประจำปีการศึกษา 1/2555 ซึ่งมีระดับพฤติกรรม และความคาดหวังในการเรียนการสอนในด้านต่างๆ 5 ด้าน ได้แก่

1. ด้านการมีส่วนร่วมและความเอาใจใส่
2. ด้านเนื้อหาวิชาการและการนำไปใช้
3. ด้านเอกสารตำรา
4. ด้านอาจารย์ผู้สอน
5. ด้านการวัดและการประเมินผล

ขอบเขตของโครงการวิจัย

ขอบเขตของการวิจัยในครั้งนี้ คณะผู้วิจัยมีความมุ่งหมายที่จะศึกษาพฤติกรรมและความคาดหวังในการเรียนของนักศึกษาหลักสูตรนิติศาสตร์ต่อวิชาเอกเทศสัญญา 2 ประจำปีการศึกษา 1/2555

ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงสำรวจ (Exploratory Research) โดยได้ศึกษาพฤติกรรมและความคาดหวังในการเรียนของนักศึกษาหลักสูตรนิติศาสตร์ต่อวิชาเอกเทศสัญญา 2 ประจำปีการศึกษา 1/2555 เท่านั้น โดยมุ่งเน้นการศึกษาถึงนักศึกษาที่ศึกษารายวิชาเอกเทศสัญญา 2 ในมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต หลักสูตรนิติศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ในปีการศึกษาที่ 1/2555 เพื่อนำผลการวิจัยที่ได้ไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนารายวิชาดังกล่าวสำหรับการพัฒนาหลักสูตรในครั้งต่อไป

ขอบเขตด้านประชากร

สำหรับการศึกษานี้ จะศึกษาพฤติกรรมและความคาดหวังในการเรียนของนักศึกษาหลักสูตรนิติศาสตร์ต่อวิชาเอกเทศสัญญา 2 ประจำปีการศึกษา 1/2555 ประชากรที่ใช้ในการศึกษานี้ ได้แก่ นักศึกษาชั้นปีที่ 2 หลักสูตรนิติศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชาเอกเทศสัญญา 2 โดยมีจำนวน 2 ตอนเรียน รวมจำนวนนักศึกษาทั้งสิ้น 160 คนดังต่อไปนี้

นักศึกษาตอนเรียน A1 จำนวน 80 คน

นักศึกษาตอนเรียน B1 จำนวน 80 คน

ทั้งนี้ การสัมภาษณ์อาจารย์ประจำหลักสูตรทุกหลักสูตรที่เกี่ยวข้องดังกล่าว โดยใช้แบบสัมภาษณ์คำถามปลายเปิดเชิงลึกเกี่ยวกับการเรียนการสอนรายวิชาเอกเทศสัญญา 2 จำนวน 10 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักศึกษาชั้นปีที่ 2 หลักสูตรนิติศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ที่จัดการเรียนการสอนรายวิชาเอกเทศสัญญา 2 โดยมีจำนวน 2 ตอนเรียน รวมจำนวนนักศึกษาทั้งสิ้น 160 คนและตัวอย่างที่ได้เท่ากับ 150 ตัวอย่าง โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบตามความสะดวก (Convenience sampling) เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามจากนักศึกษาและสัมภาษณ์อาจารย์ประจำหลักสูตรทุกหลักสูตรที่เกี่ยวข้อง

ขอบเขตด้านสถานที่

สำหรับการศึกษานี้ จะศึกษาพฤติกรรมและความคาดหวังในการเรียนของนักศึกษาหลักสูตรนิติศาสตร์ต่อวิชาเอกเทศสัญญา 2 ประจำปีการศึกษา 1/2555 ได้ใช้พื้นที่ในการศึกษานี้ คือ หลักสูตรนิติศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต

ขอบเขตด้านเวลา

สำหรับการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ จะศึกษาพฤติกรรมและความคาดหวังในการเรียนของนักศึกษาหลักสูตรนิติศาสตร์ต่อวิชาเอกเทศสัญญา 2 ประจำปีการศึกษา 1/2555 โดยทำการศึกษาดังตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม ถึง พฤษภาคม 2556

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรอิสระ(Independent Variable) แบ่งเป็นดังนี้

1. เพศ
2. ระดับคะแนนเฉลี่ย
3. ความถี่ในการเข้าห้องเรียน

ตัวแปรตาม (Dependent Variable)

1. พฤติกรรมในการเรียนการสอนในด้านต่างๆ ประกอบด้วย
  - 1) ด้านการมีส่วนร่วมและความเอาใจใส่
  - 2) ด้านเนื้อหาวิชาการและการนำไปใช้
  - 3) ด้านเอกสาร ตำรา
  - 4) ด้านอาจารย์ผู้สอน
  - 5) ด้านการวัดและการประเมินผล
2. ความคาดหวังในการเรียนการสอนในด้านต่างๆ ประกอบด้วย
  - 1) ด้านการมีส่วนร่วมและความเอาใจใส่
  - 2) ด้านเนื้อหาวิชาการและการนำไปใช้
  - 3) ด้านเอกสาร ตำรา
  - 4) ด้านอาจารย์ผู้สอน
  - 5) ด้านการวัดและการประเมินผล

คำจำกัดความที่ใช้ในงานวิจัย

นักศึกษา หมายถึง นักศึกษาชั้นปีที่ 2 หลักสูตรนิติศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ห้อง A1 และ B1 ที่จัดการเรียนการสอนรายวิชาเอกเทศสัญญา 2

วิชากฎหมาย หมายถึง วิชาเอกเทศสัญญา 2

พฤติกรรม หมายถึง พฤติกรรมกรเรียนของนักศึกษาในด้านต่างๆซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดไว้ 5 ด้าน ด้านการมีส่วนร่วมและความเอาใจใส่ ด้านเนื้อหาวิชาการและการนำไปใช้ ด้านเอกสารตำรา ด้านอาจารย์ผู้สอน และด้านการวัดและการประเมินผล

ความคาดหวัง หมายถึง ความรู้สึกถึงความต้องการให้เกิดสิ่งต่างๆ ที่ต้องการในอนาคต ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดไว้ 4 ด้าน ด้านการมีส่วนร่วมและความเอาใจใส่ ด้านเนื้อหาวิชาการและการนำไปใช้ ด้านเอกสารตำรา ด้านอาจารย์ผู้สอน และด้านการวัดและการประเมินผล

ความคาดหวังในด้านมีส่วนร่วมและความเอาใจใส่ หมายถึง ความคาดหวังของนักศึกษาในการมีส่วนร่วมและความเอาใจใส่ในการเรียนการสอน ประกอบด้วย การเข้าห้องเรียนของนักศึกษา ความสนใจในการเรียนของนักศึกษา การส่งแบบฝึกหัดของนักศึกษา และการทำรายงานของนักศึกษา

ความคาดหวังในด้านเนื้อหาวิชาการและการนำไปใช้ หมายถึง ความคาดหวังของนักศึกษา ในเนื้อหาวิชาการในการเรียนการสอนและการนำไปใช้วิชาที่ทำการเรียนการสอน ประกอบด้วย เนื้อหาวิชาการครบตามความสนใจของนักศึกษา เนื้อหาวิชาการครบตามที่หลักสูตรกำหนด เพื่อนำไปใช้ในวิชาชีพที่เรียน เพื่อเรียนให้จบตามที่หลักสูตรกำหนด สามารถชี้ให้เห็นความสัมพันธ์ของ วิชาที่เรียนแล้วประยุกต์ใช้ได้จริง และได้มอบหมายงานที่สอดคล้องกับการเรียนการสอน

ความคาดหวังในด้านเอกสารตำรา หมายถึง ความคาดหวังของนักศึกษาในเอกสารตำราในการเรียนการสอน ประกอบด้วย เอกสารตำราเข้าใจง่าย เอกสารตำรามีเนื้อหาครบถ้วน การแนะนำ หนังสือและตำราเรียนเพิ่มเติม และการแนะนำแหล่งค้นคว้าอื่นๆที่เกี่ยวข้อง

ความคาดหวังในด้านอาจารย์ผู้สอน หมายถึง ความคาดหวังของนักศึกษาในอาจารย์ผู้สอน ในการเรียนการสอน ประกอบด้วย ความยุติธรรมในการให้คะแนน การสื่อสารที่ใช้คำพูดที่ง่าย สามารถเข้าใจง่าย บุคลิกที่เหมาะสมทั้งแต่งกายและกิริยาท่าทาง มนุษย์สัมพันธ์ที่ดี การเข้าสอนตรง เวลาและสม่ำเสมอของอาจารย์ ความตั้งใจและกระตือรือร้นในการสอนของอาจารย์ และการรับฟัง ความเห็นจากนักศึกษาของอาจารย์

ความคาดหวังในด้านการวัดและการประเมินผล หมายถึง ความคาดหวังของนักศึกษาใน การวัดและการประเมินผลในการเรียนการสอน ประกอบด้วย การประเมินผลในแต่ละงานที่สั่งสามารถ เสริมแรงแก่นักศึกษาเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพการเรียน การวัดและประเมินในแต่ละงานมีความ เหมาะสมน่าเชื่อถือ ความพึงพอใจในวิธีการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนของอาจารย์ ความ พึงพอใจในผลการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนของอาจารย์ และความพึงพอใจในการจัดการ เรียนการสอนในรายวิชานี้

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ในการวิจัยนี้ได้ทำการวิจัยเรื่อง พฤติกรรมและความคาดหวังในการเรียนของนักศึกษา หลักสูตรนิติศาสตร์ต่อวิชาเอกเทศสัญญา 2 ประจำปีการศึกษา 1/2555 โดยมีประโยชน์ที่คาดว่าจะ ได้รับ ดังนี้

1. อาจารย์ผู้สอนในวิชาดังกล่าวสามารถนำข้อมูลที่ได้ไปใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอน
2. สามารถใช้เป็นแนวทางในการกำหนดกรอบการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับพฤติกรรม และความคาดหวังของนักศึกษา
3. สามารถใช้เป็นแนวทางในการพัฒนารายวิชาดังกล่าวสำหรับการพัฒนาหลักสูตรในครั้งต่อไป